

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt — 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona,
negyedévre 1 frt = 2 korona.

Egyen szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felolvas szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és laptulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonoshoz. Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyilv. sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Fölhívás előfizetésre.

A „Köszeg és Vidéke“ 17. évfolyamának III. negyedére, mely július hóval kezdődik, előfizetést nyitunk s tisztelettel kérjük előfizetőinket előfizetéseik megújítására, valamint mind azokat, kik hátralékban vannak, hátralékaik kiegyenlítésére.

Lapunk programját s irányát fejtegetniünk szükségtelen. Az a tizenhat év, mely a „Köszeg és Vidéke“ háta mögött áll, ékebben és ajánlóban beszél minden frázisnál és egyhangú ígéretek nélkül.

A „Köszeg és Vidéke“ előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.

Félévre 2 frt.

Negyedévre 1 frt.

Vidéki t. előfizetőinket arra kérjük, hogy netalán tévedések elkerülése végett előfizetéseiket egyszerűen e cím alatt sziveskedjenek beküldeni:

A „Köszeg és Vidéke“ kiadóhivatalának Köszeg.

A „Köszeg és Vidéke“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

A gőzkürt.

Az a címeres épület ott a belvárosban, a városház sok embert érdekel, sok embert lát napjában, sokat beszélget magáról. A közigazgatás rozzant masinája ott van elhelyezve, ott forognak több-kevesebb egyöntetűséggel a kerekék, a melyek mozgásba hozzák az egész városi életet . . .

Azt mondják, s ha jól emlékszünk, ujságban is olvashattuk, hogy a városházán gőzkürtöt készülnék alkalmazni, melynek folyó évi július hó 1-én kellett volna első ízben megszólalnia. E napra volt ugyanis kitűzve a rendes városi közgyűlés s miután ilyenkor szoktak legjobban a kazán alá rakni, várható is volt, hogy a gőzkürt első hűgását hallassa. Elmondjuk már most itt, hogy mit észleltünk mindazokról, amiket jó eleve világgá kürtöltek.

A város masinájának a gépésze jobban megülte helyét, mint máskor. Ő ellenére s a fűtőszemélyzet ellenére készült a gőzkürt, a mely — természetesen — ellenzésre talált. A gőzkürtöt — ügylátszik próbaképen — egy párszor megszólaltatták, de hangja még nem vált be. Az előlő gépész azért gyakrabban elmosolyodott s a nyíló szelepeket itt-ott bedugiszalta. Mintha azt akarta volna mondani: a gőzkürt nem kell a városházára, megleszünk anélkül is s azért nem engedek oda gőzt sem. Ha *Bánffy* kiállja az obstrukciót, én elnyomom az ellenzékét s tovább működtetem a masinát gőzkürt nélkül.

A gőzkürt-próba részleteit alább találja megírva az olvasó.

A város közgyűlése.

Köszeg, 1897. jul. 1.

A városatyák, dacára a kánikulai melegnek s az égzengésnek, mely a gyűlés kezdetén egyre hangzott, nagy számmal töltötték meg a tanácsstermet. Pünkösdi beszékről volt ott szó s ilyenektől a város intézői fáznak, az uralkodó meleget tehát nem érezték meg annyian s oly mértékben, amint egy más közönséges halandó szokta

Őket, akik igazán közérdeklődésre számító ügyeknél rendesen hallgatnak s ma a legapróbb kérdés felett is tüzes vitát provokáltak, *Tipka Ferencz* polgármester oszított, megvonván egy esetben az egyik városatyától a szót is. Ez energia szinte feltűnt, de nem volt imponáló, mivel ritkaság számba megy s ez esetben nem volt szerencsésen alkalmazva. A tanács sem volt szerencsés az ő előterjesztéseivel, mert ezeket nagyrészt elvetették, vagy rajtuk legalább is változtattak.

A napirend során tudomásul veszi a közgyűlés a belügyminiszternek ama leiratát, melylyel ez a vásári rendtartásról alkotott szabályrendeletet, kivéve a kufároknak a vásár megkezdésénél 2 órán túl való árusításáról szóló pontját, helyben hagyja. Tudomásul veszi továbbá vasvármegye törvényhatóságának ama határozatát, melyszerint a város képviselő-testületének az erdőmesteri állás minőségére vonatkozó egy korábbi intézkedése helyben hagyását nyer. Az intézkedés abból áll, hogy az erdőmester nem foglal többé helyet a városi kezelő és egészségügyi személyzet között, hanem a tisztviselők sorába emeltetik.

Megütközést keltett az alispáni hivatal ama határozata, melylyel az a Csopreg felé vezető útát neu akarja törvényhatósági útnak tekinteni, hanem csopán csak községi, vagyis közsutnak. A közgyűlés e határozat ellen felebbezéssel él.

A városi szegény-intézet kiegészítésére tervbe vett házvételt a közgyűlés névszerűi szavazás útján egyhangulag elhatározza.

Tudomásul veszi a közgyűlés a magyarországi turistaegyesület központjának az egyesület pünkösdi közgyűlésén tapasztalt vendégszeretetért köszönetet mondó sorait.

A tanács előterjesztését, hogy a város Köszegfalva temetőhelyül a kijelölt 1028 négyzet ölnyi magánterületet, ölet 45 kr-ával, vegye meg s abból 800 ölet temetőnek, 200 ölet pedig faiskolának adjon oda, a közgyűlés elfogadja, valamint *Major János* prépost-plébános ama javaslatát is, hogy a vételár a temetői alaphól fi-

TÁRCZA.

Az unoka.

(Elbeszélés.)

Írta: JACINTO OCTAVIO PICON.

Don Leon Bravo de la Brechay Peres Esforzado de la Algara de Lucena grófja, marquis de Durobaudo, nyugalmazott generális, a nagy tanács örökös tagja — acéljellelem és aranyszív — széplelkű, de csunya külsejű. Megjelenése modern tiszteletet keltett. Eredetire büszke, szegényekkel szemben leereszkedő, szóval törő metszett konzervatív, megtestesült ideálja azoknak, kik befutva életpályájukat, maradandó nyomot hagynak a történelemben.

Kortársai között sem akad nála nál derekabb, mások tán merevebbek voltak, de a régi eszmékhez való ragaszkodásában nem volt neki párja. Szerencsés volt egész életében, a Fortuna hű maradt hozzá, ifju korában mint gyengéd szerető, később mint ragaszkodó asszony, végül mint kitartó barátó kísérte útjain, csak vén korában, — mikor azt hitte, hogy végleg magához fűzte, kezdett szeszélyes lenni, mint valóságos asszony, ki megunt a hűséget.

A vén generális szomorúan látta, mint foszladozik minden, a mit szentnek hitt. A hitélet elfajult szemforgató farizeussággá aljasulva, a társadalmi osztálykülömbőség tünezedett válaszfalait ledöntötte az arany, a kor és érdem tekintélye lazult, minden, a mi magasított volt elhomályosult, süllyedt, durva és alacsonynak engedve át polczat. Megvalósultak lehetetlen eszmék, kétes jellemek bírálták az igazak ügyét s a mit egykor vaszigorú fegyelem tartott leigázva, most üres alakosság korlátoz.

Az öregnek legnagyobb fájdalmára egyetlen fia is ezen árral uszott, mint képviselő az ellenzékhez csatlakozva, olyan eszméket sürgetett, melyeket apja hittagadásnak és eretnokségnek bélyegzett.

Bármennyire töprengett, hogy tudott alfajulni ennyire az ő fia a papok egykori ajtatos neveltje, honnan vette e kárhuzatos elveket? Nem tudja megfejtani a változást. Az ő fia Voltaire híve, kész megzavazni még a vallásosságulóságot is. talán az se bántja, hogy a pápa fogoly. Fájdalma tetőpontját érte, mikor fia a szemebe merre mondani, hogy monarchista, de a haza fogalmát nem tartja azonosnak a monarchiával, mikor pedig arról értesült, hogy az általános szavazati jog érdekében nyilvánosan szónokolt, majdnem kitagadta.

Minden sebre akad ir, a sok keserűségért, mit elfajult fia okozott, kárpótlást ígért unokája, a nagyreményű Pepito. A kis örökös alig két esztendő ugyan, de minden mozdulata, szava arra vall, hogy nem út az apjára, inkább nagyapja nyomdokain fog haladni.

Az öregnek örült a szíve, tombolni szeretett volna örömeiben, mikor unokája dacos válaszát hallotta, mikor egy-egy szeszélyéről értesült, amire elvégre más gyermek is képes, de ő szentül hitte, hogy ebben az ő kemény természete, akaratereje nyilvánul.

Mind ezek szerint Pepito fényes példája az atavizmusnak. Tanulmányozta fejlődését és észjárását. Pepito önnálló jellem fog lenni, mert nem ezik, mikor kínálják, de önként parancsol, vagy maga vesz, ha neki úgy tetszik. Szereti a fényes cifra ruhát, milyen másnak nincs; aulikus, szilárd aristokratára vall. Egyszer séta közben az utcán két gyerek öszezkap. Pepito egyideig nézi, aztán a gyengébbnek pártjára állva olrakja a győztest. Világos bizonyíték arra, hogy már is érzi, mire van hivatva születésénél fogva. Az osztálykülömbőséget szem előtt fogja tartani, mert a kereskedőt zavarnának

mondja. Ebben nyilvánul ellenszenve az uralkodó úszeszellelem ellen. Ilyenek a vén generális megütközései és a belőlük levont következtetések.

Hogy ezen jó hajlamok, fényes tehetségek el ne homályosuljanak a szedett-vetett népséggel teli iskolában, hogy társainak rossz szokásait el ne sajátítsa, az öreg fia minden ellenkezése dacára keresztül vitte, hogy ott-hon fogja neveltetni, még pedig személyes felügyelete mellett. Fia példáján okulva nem hitt már nevelőintézetnek, kollegiumoknak, de még a magukra hagyott papoknak sem, lám mit csináltak az ő derek fiából? — szabadelvű istentagadót.

Erre való tekintetből kemény küzdelem után lemondatta fiát azon tervéről, hogy Pepito tanulmányait ő vezesse és azonnal megfelelő, istenfélő és kellően művelt nevelő kereséséhez fogott. A francia királyok sem fontolták meg jobban, kire bizzák a dauphiu nevelését, mint az öreg generális.

Hosszas tanulmányozás, sok információ és még több ajánlás után egy fedhetetlen életű, istenfélő papot választott, ki elég jártas világi dolgokban is, hogy ama gyermek nevelését vezesse, ki nevével és vagyonánál fogva arra hivatott, hogy hazája soraát vezesse.

Az istenfélő öregot bő utasítással látta el, milyen irányban nevelje a család reményét. Azt akarom, hogy unokámból derék, nagy tettekre alkalmas ember váljék. Legyen vallásos, erkölcsös, de ne akarjon azért pap lenni, mert nem szeretem a farizeusokat. Tanítsa istenfélelemre és felebaráti szeretetre.

A káplán megfelelő mindazon igényeknek, miket 50 év előtt egy házitanyitól vártak. Száraz, unalmas ember, kimért modora nem engedett szorosabb viszonyt közte és növendéke közt, egyébként maga törekedett arra, hogy tanítványa inkább féljen tőle, mintsem becsülje, vagy szeresse. Főcélja volt megtanítani a gyer-

zotessék ki, kőanyagból hullaház építtessék s a temetőhely körülárkoltassék és léczkerítéssel látassék el.

Ugyancsak a városi tanács előterjesztésére a közgyűlés Kőszegfalva két kútjának szivattyúval való el-látását határozza el, még pedig akként, hogy a lakosoknak házszerint feljárnított 1-1 frtnyi hozzájárulásán kívül a város viseli a költségeket és egyelőre csak az egyik kút lesz átalakítva.

A tanács előterjesztése értelmében határozott a közgyűlés a Kőszegfalván építendő tűzoltó-szertűz építé-ése ügyében is, ellenben nem járult a tanács ama elő-terjesztéshez, hogy a város egy adóügyi állást szervez-zen és arra *Jugits Imre* eddigi díjnokat alkalmazza. Élénk vita keletkezett a tárgy felett, mely fölött végre napirendre tértek.

Nem csakéylebb, sőt talán még nagyobb vita tá-madt a községi bortermelőknék a borítal-adó ügyében beadott kérelme felett. A kért kedvezményt *Marton Károly*, *Eberhardt Gyula*, *Steierlein Gábor*, *Kőszegi József Tuccentaller Lajos* pártoló felszólalására túlnyomó többséggel megszavazták. E tárgy körül merült fel az az incidens, hogy a polgármester egy ismételt felszólaló képviselőtől megvonta a szót s mikor az még akkor is beszélt, őt rendre is utasította.

A község-szombathelyi vasút felügyelő-bizottságá-nak egyik tagjává *Kirchknopf Mihályt* újból és egy-hangulag megválasztották.

Az illetőségi bizottság javaslatára *Unger Magdol-nát* a 20 frtnyi fölveteli díj lefizetésének kikötése mel-lett a város kötelekebe fölveszik. Ugyanígy özv. *Weigl Mátyás*net is.

Felvincz város árvizkárosultjainak s az országos nemzeti szövetség részére 5-5 frtot szavaztak meg.

A városi rendőrök- és hivatalozgáknak egyenkint 24 frtnyi évi drágasági pótléket szavazott meg a köz-gyűlés.

Czeke Gusztáv városi képviselőnek a gazdasági és építési bizottságból való kinevesét tudomásul vették.

Porpáczy János rendőrkapitány orvosi bizonyítvány alapján még két havi szabadságot kér, minek megadására a közgyűlés többé nem hajlandó, hanem a fős-pánnál leendő előterjesztéssel lemondásra kívánja bírni a kérel-mező rendőrkapitányt.

Steierlein Gábor városi faiskola-kezelőnek a ham-burgi nemzetközi gyümölcs- és kertészeti kiállítás meg-tekintésére 60 frtnyi segélyt szavaz meg a közgyűlés.

A vágóhidat a városi tisztvis- és állatorvos egybe-hangzó sürgetésére alapos renoválásnak vetik alá.

A honvédség részére kért új lovóhelyet, melyet a Csó felé vezető erdei út közelében jelöltek ki, megfelelő díjért átengedik s a teendőket megbízzák *Szovják Hugó* ügyészi.

A közgyűlés feloszlása után a távozó képviselők élénk gesztusokkal és nagy szobóssággal tárgyalták az eseményeket.

Iskolai értesítők.

Tudomást szoktunk venni mindig iskoláink évi működéséről s följegyezni azt az eredményt, a mit az iskolai értesítőkből a közönségre nézve elég fontosnak találunk. Az iskola végre is az a hely, ahol az ember az élethez megkívánható szükségleteket fölleli, eleségtár az ifjú szívnék s elmének, tehát méltó a nagyok figyel-mére is. Sorra ismertetjük azért a községi tan- és nevelő-intézeteket, vagyis ezeknek eddig kibocsátott és kezünk-höz jutott jelen iskolaévi értesítőit.

meket leczkéljére bármilyen módon, nem törődve azzal, hogy idegenkedik-e tanulmánytól, arra pedig, hogy meg is kedvelje a tudományt, ügyet sem vetett.

Határozott elvei voltak ugyan, melyek szerint in-tézte a tanítást, de mennyire egyezik ez irány a gyer-mek lelkével, nem kutatta, elvagyta őt is így nevelték s még is ember, talán azt is hozzá gondoita: nagy ember, grófi nevelő lett belőle.

E derék nevelő vezette be *Pepitót* a tudományok előcsarnokába, tőle tanult szakmódiá néhány mondást, melyek örök igazságok és szót, mi igaz nem volt s nem is lesz soha.

Ez bonthatatlán kapcsolódott egymáshoz a ne-velő élére állított okoskodását s a gyermek elfogadta, mint orvosságot, nem tudva, mit vesz be.

Tekintettel növekedőre élénk kép-előtehetségére, tárgyilagosan mutatta be neki a tudományt, mint em-beri művet, mely küzködik, hogy túllépjen a neki szá-n-mesgyén. A történelmet úgy mutatta be, mint rengeteg mezőt, melyen a nemzeteket a gondviselés vezérli ezéi-jük felé. Az életről, mint siralom völgyéről emlékezett meg, hogy keserű könnyek és szenvedés között, egye-düli vigasz az égre vetett tekintet, melynek folyamán érdemeket szerezünk az örök jutalomra, ha szegénység-ben elégedettek, hatalom birtokában jöttek és kegye-sek vagyunk s valamennyien bízunk a gondviselésben.

Mindezek nem voltak a gyermek korához mérve, de a nevelő jóakarata, máriszt *Pepito* gyors felfogása folytán emekébe vesődtek az összes szavak. A boldog nagyapa időnként maga intézett kérdéseket *Pepitóhoz* s örömmel tapasztalta, hogy a nevelés kellő irányban halad.

A róm kath. elemi nevelőiskola értesítője.

Ez vetönyka, alig 16 oldalra terjedő kis füzet. Cím lapján túl az I. pont alatt a 14 tagu kath. iskolai szék nevsorával találkozunk, II. pontja alatt a tanító-tanítóltról lelünk kimutatást, III. pontja az egyes osz-tályok érdemsorozatait adja és pedig a következő ked-vezőbb eredmény feltüntetésével:

Kitűnők: az I. fiu-osztályban *Heehinger Ede*; az I. leány-osztályban: *Draskovits Irén*, *Ecker Erzsike*, *Grünwald Irma*, *Knitelhofer Etelka*; a II. leány-osztály-ban: *Hirt Lujza*, *Katona Józsa*, *Novákovits Mária*, *Palkó Terez* és *Wilfinger Mária*; a III. leány-osztályban: *Ecker Mária*, *Frankenberger Paula*, *Hodics Szidonia*, *Jakli Julianna*, *Niegl Amália* és *Töcséssy Mariska*; a IV. leány-osztályban: *Horváth Anna*, *Knarr Anna*, *Koczor Erzsébet*, *Kummer Lujza* és *Pataki Ilona*.

Jelések: az I. fiu-osztályban: *Freyberger Sándor*, *Gergosits Lajos*, *Gulner József*, *Groszlicht Lajos*, *Horváth István*, *Imre József*, *Kiss Gyula*, *Lakatos Lajos*, *Lang Ar-nold*, *Schmeil Adolf* és *Végh Marton*; a II. fiu-osztályban: *Babits Károly*, *Braun Ferenc*, *Bernhardt János*, *Braun Károly*, *Bruckner Alajos*, *Csapó István*, *Farkas István*, *Fehér Dénes*, *Gabriel Károly*, *Holezer Zsiga*, *Jakli György*, *Kis János*, *Marovits István*, *Pados Bela*, *Paller József*, *Strobl Gyula*, *Seheres Sándor*, *Szava Ferenc*, *Tangl György* és *Vidos Géza*; a III. fiu-osztályban: *Bauer Lajos*, *Czike Kálmán*, *Decker Miklós*, *Dillmann Nándor*, *Ebeling Miklós*, *Ecker Jenő*, *Háni György*, *Häusler Győző*, *Horváth János*, *Horváth Sándor*, *Kass István*, *Katona Lajos*, *Kőszegi József*, *Perkovits Jenő*, *Róter Kálmán*, *Sebesi Elemér*, *Smolján László*, *Schiefer József*, *Strnad János*, *Zeder-mann István* és *Zichy Géza* gróf; a IV. fiu-osztályban: *Dorninger Rezső*, *Edler János*, *Grünwald Ede*, *Karner József*, *Pataki Károly*, *Pomper Ferenc*, *Scheck József*, *Schönbauer József*, *Tomsich Kálmán*, *Tóth József*, *Wag-ner Arnold* és *Zichy Hermann* gróf; az V.-VI. osztály-ban (5. tanfolyam): *Albert István*, *Novák Pál*, *Pintér Ferenc*, *Tompék János* és *Varga Sándor*; az I. leány-osztályban: *Augusta Irma*, *Bauer Hedvig*, *Bereczk Anna*, *Biesenberger Vilma*, *Fekete Mariska*, *Fuchs Terez*, *Horváth Ilona*, *Kálmán Anna*, *Maiz Terez*, *Mandli Terez*, *Peran Erzsébet*, *Stampf Anna*, *Teresák Anna*, *Tomsits Mária* és *Windisch Margit*; a II. leány-osztályban: *Baum-gartner Anna*, *Förster Paula*, *Maitz Anna*, *Peczöly Etelka*, *Szabó Róza*, *Szirch Terez*, *Victoria Róza*, *Wagner Jusztí* és *Wagner Maria*; a III. leány-osztályban: *Baum-gartner Irma*, *Gneisz Krisztina*, *Groszlicht Lujza*, *Hor-váth Fáni*, *Koller Gizella*, *Markovits Olga*, *Milos Mária*, *Saphütl Róza*, *Schlögl Maria* és *Starekman Stefania*; a IV. leány-osztályban: *Ecker Terez*, *Fekete Etelka*, *Hafner Paula*, *Hochecker Fáni*, *Karner Lujza*, *Kuntner Anna* (j.), *Kuntner Emilia*, *Marovits Erzsike*, *Okrutzky Mariska*, *Reisinger Terez*, *Schranz Erzsébet*, *Stampf Karolin* és *Tomó Mariska*. A tanulók száma a fiúisko-lában 322, a leány-iskolában 282, összesen 604. Jutal-makra a *Chernel Kálmán*-féle, a városi *Deák Ferencz*-alapítvány kamatai és a községi takarékpénztár évi rendes adománya szolgáltak.

A gimnázium értesítője.

A könyv számba menő vastos füzetet a gimnázium homlokzatának a képével s a mellékletképen adott óra-renddel közzé teszi *Horváth Mátyás* igazgató s benne az elején *Simon Tadó* a tanári könyvtárt kezdi ismer-tetni. Az I. pont alatt a tanári testülettel ismerkedünk meg; a II. p. a tantervet és végzett tananyagot sorolja fel; a III. p. a tantervek gyarapodásáról számol be; a IV. p. a jótékonyágról szól s különösen a szegény-

— Mit vegyek fiacskám karácsonyra? kérdezte az öreg szeretett unokáját, kiből kedve telt.

— Betlehemet, várost, istállót juhokkal! Együtt mentek *Santa Cruzba* kiválogatni a teljes berendezést s a gyermek pontos felsorolása alapján összeállították a Betlehemet, olyan szépet, minőt gyer-mek szem még nem látott.

Volt ott erdő, legelő valóságos vizeséssel és gyap-jas juhokkal — háttérben a város, melynek ormairól spanyol zászlók lengtek. Az előtérben három király ő felsegeik tevéken és királyi kísérettel.

A csoportosítást nevelője segítségével *Pepito* maga intézte, mivel ismét fényes rendezői tehetségének tanu-jelet adta. A generális született udvarmestert látott unokájában. Mikor készen volt minden s meggyújtották a tőmérdek gyertyát, kivilágították az üstökést, az öreg olyan gyermekes örömet érzett, hogy tapsolni és ugrán-dozni szeretett volna kedves unokájával együtt.

Másnap, mikor *Pepito* mamáját a setáról tért vissza, sírót hallottak a kapus szobájából.

— Mi bajuk a gyermekeknek? kérdezte a grófné.

— Csak dureszködnék, kegyelmes asszony — lát-ták a fényes Betlehemet, most olyat kívánnak ők is...

A grófné talán nem is hallotta a választ, sietett fel a lépcsőn, de annál inkább megértette *Pepito*, ki szokása szerint, hátravetett kezekkel lassan ballagott. Olyan érzelmet vett rajta erőt, minőt eddig nem ismert. Sebteben megebedett és sietett a másik teremben felállított Betlehemhez. Kis vártatva kilepett nagy esom-maggal a háza alatt s körültekintve, nem látja-e sonki, leszáadt a hátulbó lépcsőn.

tanulókat segítő egyesület működéséről hoz kimerítőbb tudósítást; az V. pont alatt a tanulók érdemsorozata foglaltatik s ott a következő jobb előmenetelű tanulókkal találkozunk: Az I. osztályban: *Baumgartner Gyula*, *Gyömörey István*, *Kresz Imre*, *Markovits Bela*, *Pados Rezső*, *Popper Róbert*, *Strnad Károly*, *Varga János*, *Visnyei János* (8 kettő mindemből jeles), *Zichy Róbert* gróf és *Zmarits József*; a II. osztályban: *Böröndy Ödön*, *Freyler József*, *Holler Ferenc*, *Lenkei Géza*, *Nemeth Mátyás*, *Schimpl Károly*, *Weismähr Jenő*, *Zsig-mond Imre* (mindemből jeles); a III. osztályban: *Ecker Károly*, *Jámbor György* (mindemből jeles), *Kocsár József*, *Küttel Nándor*, *Melancsek Ferenc* (mindemből jeles), *Pozsgár Rezső*, *Steierlein Gábor*, *Szendy Miksa*, *Tóth István*, *Tóth Kálmán*, *Visy Károly* és *Zenesich Jakab*; a IV. osztályban: *Gartner Elek*, *Gril József*, *Kainz Alajos*, *Küttel István*, *Schmidt Jenő*, *Szathmáry Dezső* és *Szovják Hugó*.

Az értesítő VI. pontja a statisztikai adatokat tartalmazza s ezekből megtudjuk, hogy az intézetbe 166 tanuló iratkozott be év elején s az év végén 143 tet vizsgálatot. Az év fontosabb eseményei közül, miket a VII. pontban foglaltak össze, főlemlíjük, hogy az in-tézet működéséről két faktor szerzett magának ez évben személyes meggyőződést és pedig: dr. *Németh Antal* kir. tanácsos, főigazgató és *Fehér Ipoly* pannonhalmi főpát. Az ifjuság részvett és közreműködött a milleniumi em-lek felavatásánál, nyilvános előadásokat tartott és több kirándulást tett. Az értesítő utolsó, VIII. pontja a jövő iskolai évre szükséges tudnivalókat közli.

HIREK.

— **Személyi hírek.** *István Vilmos* kanonok, mint a helybeli árvaház fokormányzója mult szerdán *Brenner János* egyházmegyei építész társaságában felülvizsgálta az árvaházi új fűrdőberendezést és azt teljesen megfele-lőnek találta. — *Sáringner Kándi*, volt községi tanár, a ki jelenleg Berlinben egyetemi tanulmányait folytatja, a főpát intézkedése folytán Pannonhalmán fog a jövő iskolai évben működni.

— **Előleptetés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Hódossy Laura*, a polgári iskolánkhoz leg-utóbb kinevezett segédtanítóat a II. fizetési osztály 2. fokozatába léptette elő.

— **A községi bucsu.** Szép bucsut ült mult vasár-nap városunk lakossága. A plebánia-templom ünnepén nemcsak a helybeli katolikus hívek vettek teljes szá-mban részt, hanem a távol vidék hívé népe is megjelent bucsujáratokban, óriási sokadalmat képezve a városkör-templom előtti részében. Ünnepies hangulatot keltett a minduntalan megszólaló harangok, melyeknek szava mellett vonultak be és ki a tizenegy helységből jött bu-csúsok. A bucsu templomi részén kívül piacunk is élénk volt. Üzletembereinknek jó napot ezínált a bucsu.

— **Kath. autonómia.** Az ötös bizottság a községi plebániaához tartozó választékes polgárokat összeírta s a névjegyzéket július hó 8-ig a kath. elemi fiú-iskola I. o. tantermében betekinthetesen elzárta. A bizottság már legközelebb összeül és kituzi a választás napját.

— **Tanárok gyűlése.** Az országos középiskolai tanáregyesület az idén Győrött tartja nagygyűlést, a melyen a helybeli középiskolai tanári kart dr. *Molnár Szulpicz*, *Ruzicska Aurél* és *Danka Placid* benzés tanárok fogják képviselni. A gyűlés július 4. és 5-én lesz.

— **Te Deum a gymnasiumban.** A helybeli Sz.-Benedekrendi tanárok vezetése alatt álló gymnasium ifjusága június 29-én tartotta meg fényes közönség jelen-létében a hálaadó istentiszteletet, a melyen *Horváth Mátyás* igazgató celebrált dr. *Molnár, Ruzicska* és *Danka* tanárok segédkezésével, az ifjusági énekkar pedig a szokott

Vacsora után az öreg generális újra megakarta nézni a kivilágított Betlehemet s váratlanul betoppant a terembe. Alig ismert rá a tegnapi műremekre. A városnak legnagyobb fele tornyostul, lakóival együtt eltűnt. A völgyben volt pástorok közül alig látott egy-kettőt. A három szent király közül csak egy állt ott búsan a falhoz támaszkodva, mintha elvesztett kisorót, társait keresné.

— Mit csináltál *Pepito*? — kérdezte haragosan, hát ennyire becsüölöd az én ajándékomat, már első nap olpuztított?

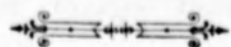
— Nem pusztítottam el nagyapa — válaszolt *Pepito* bátran, a kapus gyermekei sirtak, mert papájuk nem akart Betlehemet venni, hát megosztottam velök. Maradt itt meg elég . . . Hiszen úgy tanítja a tiszte-lendő is, hogy mindnyájan egy atya gyermekei vagyunk és hogy a gazdagok jót tegyenek a szegényekkel. En így eselekedtem.

Az öreg megütközve hallotta e szavakat, majd lehajolt *Pepitóhoz*, de nem eszélt meg, mint máskor, csak átkarolta, szemébe nézett mélyen, hosszan és ne-mán távozott.

Szobájába érve, már nem birt magával, zokogni kezdett.

— Mi bajod atyám? — kérdezte a gróf.

— Mi bajom, még azt kérdeled mi bajom, fakad ki az öreg keservesen, hát nem elég csapás, hogy fiam liberális atheista, unokám meg annál is rosszabb, mert szocialista a kis semmiházi . . .

ügyességgel a kóruson énekelt négyes hangon. Utána az intézet rajztermében évszázad ünnepély volt, a mely a következő sorrendben folyt le: Szózat, ének, az ifjuság; Petőfi „Teli világ” című komikus költeményét szavalta Vianey J. I. oszt. tanuló; majd a Honvágyat adta elő az énekkar. Erre következett Kainz A. IV. oszt. tan. szép búcsuszózata a tanári karhoz és az ifjusághoz. Ekkor fellépett *Horváth Mátyás* igazgató és ünnepélyes eszben lefűlletes, szíves szóló szavakkal buzdította az ifjakat, hogy soha ne feledkezzenek meg a nagy szünidő tartama alatt azon intelmekről, tanácsokról s tanításokról, a melyekkel tanáraik az élet rögös és vészszel teljes pályájára előkészíteni törekedtek. Az intézetből távozókat pedig még tanáraik iránt való hálára is inti s egyszer-mind biztosítja, hogy a tanár-kar figyelemmel fogja kísérni további haladásukat s annál nagyobb lesz az öröme és büszkesége, minél magasabb eredményt érnek el egykori tanítványai. E rendkívül hatásos beszéd után kiosztotta az igazgató azon pénz- és könyvjutalmakat, a melyeket az intézet tanárai s jötevői adományoztak a jobban tanuló ifjaknak; öröm volt látni, a mint a kitüntetettek a boldogságtól és szerénységtől kipirult arccal sorra fölvonultak a jelenvolt díszes közönség elé, hogy átvegyék jutalmukat. Az igazgató buzdította is őket, hogy a jötevők nevét foglalják mindennapi imájukba. Alig végezte beszédét, már hallatszott az énekkar „Csendes este” című gyönyörű éneke; majd Steierlein Gábor III. oszt. és Somogyi Gyula II. oszt. tanulók léptek elő, az előbbi Berzsenyinek „A magyarokhoz” című, az utóbbi Petőfinék „Tintás üveg” című költeményét adta elő szép hangsúlyozással és bátorsággal. A „Nemzeti induló” zárta be a lélekemelő ünnepélyt, a mely meggyőzte a jelenvolt szülőket arról, hogy fiaik jövője a legjobb kezekbe van letéve a fáradhatatlan beczes tanároknál.

Mi a magunk részéről a legjobb vakációzt kívánjuk a tanár-karnak a fáradtságos munka után annál is inkább, mert — a mint értesülünk — az évenkénti dispozició bontó ereje nem érte a jelenlegi tanári kart, mert minden egyes tagja megmarad a jövő évre is közzei tanárnak. Éjének!

— **Jobb későn, mint soha.** A gymnasium júnijában multkorai számunkból tévedésből kimaradt azok névsora, a kik az ifjuság iránt tanusított rokonzenyéket tettleg is tanusították, midőn a multság költségeinek fedezéséhez hozzájárultak; ezek: Markovits József ügyvéd, 5 frt, Simon Tádé tanár, 5 frt, Somogyi Miklós főszolgabíró, 3 frt, Soper László szolgabíró 2 frt. Az ifjuság hálája a legszebb jutalma és legnagyobb dicsőrfje a jótevőknek.

— **Megüresedett alapítványi helyek.** A helybeli Kelez-Adelffy-féle róm. kath. árvaházban a jövő 1897/8. iskolai évre a következő alapítványi helyek üresednek meg: 1. Egy *Vahl-féle* alapítványi hely, melynek elnyeréséért Hochecker Mária unokái, illetőleg Rodler János unokái s ilyenek nem létében, akármilyen közzei szegény gyermek folyamodhatnak. 2. *Kovacsics-alap*, melyért a rokonok folyamodhatnak Haraszti faluból. 4. *Török József-alap*. 4. *Mersits-alap*, melyre igényt tarthatnak a rokonok, vagy frankói (soproni) szegény fiuk. 5. *Rudits-alapítvány* rokonok számára. Ennek elnyeréséért a kérvények a sopronmegyei német-lővői plébánoshoz intézendők, ki a jelölés jogával élven, azokat a vasvár-szombathelyi székes-kapitánhoz terjeszti be, ahová f. évi július 30-ig minden más kérvény is intézendő. A folyamodvány mellékleteit képezik: keresztlevél, iskolai- és védhímlő-oltási bizonyítvány és a rokonságot igazoló iratok.

— **Egy család elköltözése.** Nem vagyunk sokan s azért mindig fájó érzés fog el, valahányszor a számunk fogy. Egy kedves család, a *Babits* gyógyszerész hagyta itt a het elején városunkat s Szombathelyen rakott újra fészket. Nem tudjuk, ha kedves emlékek kötik-e a Babits-családot Kőszeghez, de annyi bizonyos, hogy mi rokonzenyvel kísérjük őt új otthonába, azt kívánva, hogy a keresett jobbat ott valójában megtalálja.

— **Multság a sörház-kertben.** A helybeli tűzoltóságnak mai, a sörház-kertben tartandó nyári mulatósága iránt városzerte nagy érdeklődés mutatkozik, amiből azt lehet következtetni, hogy szép és nagy társaság jön össze a sörház kerthelyiségében. A rendezőség azért minden lehető elkövetett, hogy a közönség, mint minden tűzoltó-multság alkalmával, ezuttal is meglelje a keresett vigaszt és szórakozást. Ennek elérésére két zenekart alkalmaz és szép tűzijátékot rendez.

— **Hymen.** *Hattlinger* Jenő szent-keresztii állami iskolai tanító eljegyezte *Rammershofer* Terka kisasszonyt, *Rammershofer* Sándor polgártársunk kedves leányát.

— **Átalakítási munkálatok.** A posztokalló, mely nem régen más kezébe került, legközelebb új formát fog ölteni. Új tulajdonosa *Müller* Edével felméréseket eszközöltetett és az épületet nemez- és kalapgyárrá alakította át.

— **Gyümölcstermésünk.** A gyümölcstermés, melyhez az idén annyi reményt kötöttünk, nem lesz elég gazdag. A termés mindegyere fogy, sok elférgesedik és lehull. A gyakori és erős szél is sok kárt okozott benne.

— **Végtárgyalás.** A szombathelyi kir. törvényszék a héten tartotta meg a *Szerencsi* János rohonezi hegyőrön még januárban elkövetett súlyos testi sértés bűnügyében a végtárgyalást. *Bertók* Károly rohonezi jegyző és *Kollerits* József ültek a vádlottak padján. Elsőnek védője dr. *Weisz* Ödön budapesti, utóbbi dr. *Ernuszt* Géza szombathelyi ügyvéd volt. A bizonyítási eljárás befejezte után dr. *Kesső* kir. alügyész mindkét vádlottat a btk. 301. §-ában ütköző, a 303. § szerint minősülő súlyos testi sértés büntetében kéri büntösnek kimondani, de a kir. törvényszék a védők érvelései után *Bertók* Károly első rendű vádlottat az ellene emelt vád és következményeinek terhe alól fölmentette és csak másodrendű vádlottat, *Gollárts* Józsefet mondta ki a btk. 301. § szerint büntetendő súlyos testi sértés büntetében büntösnek és azért a 91.

§-a alkalmazásával az ítélet foganatba vételétől számítható 7 havi börtönrre ítélte, kötelezven őt egyuttal sértett fél részére bíróság mérsékelt 500 frt kártérítési összeg, valamint az eljárási költségek megfizetésére. Egyuttal a *Bertók* Károly ellen netalán megindítandó fegyelmi eljárás megajtése céljából az összes iratok — jogerőre emelkedés után — Vasvármegye alispáni hivatalához rendelte a törvényszék áttétetni. Az ítélet ellen a kir. ügyész mindkét vádlott terhére fellebbezett.

— **Menedékház az Irottkönel.** Mint Szombathelyről értesítenek, a rohoneziak adott ígérétékhöz híven az Irottkönel csakugyan emelnek menedékházat, természetesen megint a mások segítségével. *Gaár* Frigyes van rajta nagyon, hogy dr. *Ernuszt* Gézának a legutóbbi turista-találkozás alkalmával kifejezett óhajta mielőbb teljesedésbe menjen.

— **Ritka vadászsákmány.** A ludai vadőr a nagy-pősei hegyen a minap egy másfél méter hosszú és karvastagságú kigyót lőtt. A ritka vadászsákmánynak párját még lesi a vadörzö.

— **Tüzrendészeti-vizsgálat a vidéken.** Az elmúlt héten, vasárnapon és hétfőn *Kirchknopf* Mihály tűzoltó-főparancsnok és kerületi tüzendészeti felgyelő megvizsgálta a pörgölíni kerületnek községeit u. m. Pörgölínt, N.-Gyirótot, Salamonfát, Lantosfalvát, Kúphogyet, Létent és Kőpatakot. Kíséretében volt *Kőszegi* József tűzoltó-ségédítst mint jegyző és könyvvezető. A felgyelő meg-tett minden intézkedést, hogy a községek a tüzendészeti megjei rendelkezések megfelelően szervezkedve legyenek. A pörgölíni és a gyiróti községi tűzoltó-csapatok gyakorlatokat is végeztek, melyek igen szép iskolázottságról és gyors cselekvőképeségről tanuskodtak.

— **Eldobta magát az életet.** *Bauchner* Károly horvát-zsidányi lakos, ki az utóbbi időben itt Kőszegen *Grünner* mázlonál dolgozott, a horvát-zsidányi buc-u alkalmával rendes szokásának, az ivásnak adta magát s ittaz állapotában annyira szívére vette sanyaru helyzetét, hogy a kamrába lopódzott és ott folakasztotta magát. A kik keresték, már csak holt testére akadtak.

— **Helyesbítés.** Az ipartestület multsága nem mint multkoriban velünk tévesen közölték, 24-én, hanem 25 en, egy vasárnapon lesz megtartva.

— **Ingtatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek tekekönvi átírás alá: Özv. *Wagner* Józsefnek javára *Wagner* Antal után 15 frt vetelárban az (5876—5881) lsz. 1/12-ed része.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** A községi anyakönyv-vezetői hivatalnál folyó évi június havában 4 házassági eset, 16 születés és 15 halálozás jegyeztetett be.

— **Hirdetmény.** Köszeg szab. kir. város polgármestere ezennel felhívja az összes községi szőlőhegybirtokosokat, miszerint a folyó évi július hó 11-én délelőtt 1/2 11 órakor a városnáz termében tartandó hegyközségi közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: hegyközségi rendtartás megalkotása s annak eredményéhez képest a hegyközségi előljáróság megválasztása, stb.

Kőszeg, 1897. június hó 23-án. *Tipka Ferencz*, polgármester.

— **Hirdetmény.** Felső helyről nyert értesülés szerint f. évi július 10-én és 11-én tábori távirda vezetékek fognak Kőszeg és Szombathely között lerakadni s üzembe vetetni. A vezetékek 1/2 millimeter vastagságú szálke körülfonással ellátott sodronyból állanak, melyek a földön, érdákon, eserjéken, oziopokon, léceken stb. tognak nyugodni. A katonai szolgálat biztosítása érdekében felhivatik a közönség, miszerint ezen táviró és távbeszélő vezetékek rongálásától szigoruan tartózkodjanak.

Kőszeg, 1897. június hó 25-én. *Tipka Ferencz*, polgármester.

— **Hirdetmény.** Alulirt polgármester közé teszi, hogy az austriai értékű 1 krajczáros s 5/10 krajczáros rezvaltó pénz 1898. július 1-vel forgalmon kívül helyeztetik. Ezen időn tul 1899. december 31-ig csak állami pénzáraknál váltatnak be ezen pénzmekek.

Kőszeg, 1897. június hó 30-án. *Tipka Ferencz*, polgármester.

— **Az időjárás júniusban.** Az átlagos hőmérséklet reggel 7 órakor 17.5°, delután 2 órakor 22.6°, este 9 órakor 17.5° tehát a napi hőmérséklet 19.2° volt. Miután a június havi rendes hőmérséklet 18.0° szokott lenni, úgy találjuk, hogy idén 1.2° kal melegebb volt a szokott-nál. — A légsúlymértő átlagosan 737.7 mm-en állott, 1 mm-rel a rendszeren felül. Legmagasabban, 744.5 mm-en 12-én, legalautabb, 732.8 mm-en 19-én állott. Eső 10 napon esett és a csapadékmennyiség 60 mm-t tett, 42 mm-rel kevesebbet a rendszerél. Zivatar 5, szélvihar 2 napon volt, szélirányban az északi volt az uralkodó.

— **Beírások ipariskolába.** A budapesti m. kir. állami ipariskolában (VIII. Nepszínház-utca 8. szám) a beiratás szeptember hó első napjától 5-ik napjáig tart. Az intézetnek öt szakosztálya van, u. m. az építészeti, gépészeti, vegyészeti, fém-vasipari és faipari szakosztály. Rendes tanulókat felvétetnek: a.) kik a polgári iskola, gymnasium vagy reáliskola négy alsó osztályában jó osztályzatu bizonyítványt nyertek a magyar nyelvűből, a számtanból s algebrából, a mértanból és mértani rajzból. b.) iparossegédek és mindazok, kik a megjelölt tantárgyakból a felvételi vizsgálatnál kellő készűtséget tanusítanak. A vegyészeti, fém-vasipari és a faipari szakosztályba az alsófoku ipariskola harmadik osztályát jó sikerrel végzett iparossegédek is felvétetnek rendkívüli tanulóknak. Általában megkívántatik, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szakcsoportbeli iparágban már előre gyakorlatot szerzett s legalább is azon két havi nyári szünidő alatt, a mely után az ipariskolába akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen s ezt hatóságilag hitelesített bizonyítvánnyal igazolja. A beiratkozásnál bemutatandó iratok: a keresztlevél vagy születési bizonyítvány, — az elvégzett közép-iskolai osztályokról szóló összes bizonyítványok, — a hitelesített gyakorlati bizonyítvány, — orvosi és hímle-oltási

bizonyítvány. A beiratási díj egész évre 2 frt, a tandíj félévénként 10 frt. Az igazgatóság kézzelgel szolgál bővebb felvilágosítással.

— **Elhaltak nevsora.** A folyó év június havában elhaltak: *Cseh* Margit, 2 1/2 éves, r. k., görvélykór; *Ecker* Vincéné, 50 éves, r. k., méhrak; *Küttel* Emma, 8 éves, ev., agyvélőb; *Fruhvirth* János, 74 éves, ev., aggkór; *Schreiner* Samund, 33 éves, ev., nehéz szűlés; *Kappel* Mihály, 3 hetes, ev., gyengeség; *Mayer* Anna, 3 hetes, r. k., rángógóres; *Wohofler* Józsefné, 52 éves, ev., gümőkór; *Marics* Erzsé, 6 éves, r. k., tüdőgümőkór; *Szöybold* Károly, 71 éves, ev., aggkór; *Pilnay* Ferencz, 2 hó, r. k., béllob; *Ipsits* Erzsé, 12 éves, r. k., tüdővész; *Feigl* Irma, 1/2 éves, r. k., rángógóres; *Czoke* Amália, 5 éves, r. k., anyaméh-daganat; *Kleinrath* Károly, 27 éves, tüdővész.

(A cs. és kir. szab. *Adria* biztosító társulat **Triesztben.** A folyó év május 20-án megtartott közgyűlés előterjesztette 58-ik üzletévéről (1896) szóló üzleti jelentéseit. Ezek szerint a társulat életbiztosítási osztálya az 1896-ik évben 13 840,565 frt tőkebiztosítást kötött és a biztosítási átlag ezen év december 31-én 84 millió forintot túntet fel. A díjbevetel 3.482,368 frtot tesz, míg a halál- és eleresi esetekben kötött biztosítások kifizetése 1.810,741 frtot vett igénybe s ezenkívül 387,508 frt függő károokra tartalékba helyeztetett. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 20,544,92 frtot és ebből a viszontbiztosításokat levonva tisztán 19,051,272 frtot tesz ki. Az elemi (tűz- és szállítvány) biztosítási ágazatok díjbevetele 7 295,879 frtot tesz ki, a viszontbiztosításokra 3 430,534 frt és kifizetésekre a viszontbiztosításokat illető részek levonása után 2.189,767 frt fordítottat és ezenfelül függő károokra 394,341 forint helyeztetett tartalékba (ugyanesak a viszontbiztosítókat illető rész levonásával). Az elemi ágazat díjtartaléka a viszontbiztosítások levonásával 2,060,629 frtra rug. A kövény szerinti árfolyamnyereség 398,175 frtnyi összegben a fennálló árfolyamingadozásti tartalékok esatolatott, továbbá 200,000 frt az életbiztosítási osztály külön nyereménytartalékának és 125,000 frt az általános mérlegrendelkezésre álló tartalékának emelésére fordítottat. Az igazgatóság előterjesztésére a közgyűlés elhatározta, hogy ő császári és apostoli felsőge közöttbő levő uralkodási jubileumának megünneplése alkalmából jöteköny-sági alapítványt tesz és e célra 25,000 forintot szavazott meg. Osztalék fejében részvényenkint 75 frtot fizetnek ki. A társulat tartalékai az 1896-ik évben 2.140,162 frtal növekedtek és jelenleg 25,004,891 frtra rugnak, amelyből a díjtartalékok 21,111,902 frtot (tisztán, vagyis a viszontbiztosítókat illető részek levonásával) a nyereménytartalékok 2 980,932 forintot és az árfolyamingadozásti tartalékok 912 037 frtot tesznek ki.

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenkint — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázattal és szmekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selyemet 45 krtól 14 frt 65 krig** méterenkint sima, csikos, koezkázott, mintázott damaszott s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben, 2000 szin és mintázattal, s. a. t.) megrendelt arukat **postaber és vamentesen.** **hazhoz szállítva** valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G. (cs. esk. udvari szállító) setyenygyárát Zürichben.** Svájczba czimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom és művészet.

— **Sok érdekes dolog történik** ezen a földteken, de egy sem esik meg a nélkül, hogy a „Képes Csalládi Lapok” illusztrált szépirodalmi hetilap tudomást ne venne róla kepben és írásban és ne ismertetné azt olvasóival. Mert ez a lap oly élénken van szerkesztve, hogy a leg-érdekesebb regények és elbeszélések, kedves költemények, ismeretterjesztő cikkek és művészi kivitelű képek mellett az aktuális dolgok is tért nyernek. Mutatványszám megkeresésre ingyen meg. Kiadóhivatal: Budapest, V., utca 14. szám.

N y i l t - t é r .

Krondorfi Savanyuviz

KELLEMES IZE MIATT

UGY MINT ASZTALI VIZ,

DE LEGINKÁBB MINT

gyógyviz

tüdő, ggomor és

vizkölfog bántalmaknál

sikerrel használtatik

Főraktár Kőszegen: Jánosa Gyula urnál.

Kapható minden fűszerkereskedésben.

